

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘
อ่านเมื่อวันที่

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)



(ต. ๒๖)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๙/๒๕๖๘
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๗๗/๒๕๖๘

ในพระปรมາṇกไชยพระมหาภักษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๔๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

นายณรงค์ นุ่มขุนทด

ผู้ฟ้องคดี

ระหว่าง

นายอ่ำເກອກັນທຣາມຍ

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๑๖/๒๕๖๘
หมายเลขแดงที่ ๒๙๗/๒๕๖๘ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองอุบลราชธานี)

คดีนี้ศูนย์อุทธรณ์ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งยื่นเอกสารมาที่ ๑๙๑/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อ่ำເກອກັນທຣາມຍ จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป เนื่องจากมีประชาชนเข้าชื่อให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากตำแหน่ง ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวไปยังผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ แต่ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ว่า ยกอุทธรณ์แล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณสมบัติ



/ของผู้เข้าชื่อ...

ของผู้เข้าชื่อทดสอบที่ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ลักษณะปักษรองห้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๔๙ และไม่ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ได้แย้งแสดง
พยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปักษรอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่า ประชาชนลงชื่อทดสอบ
ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีประพฤติดนไม่เหมาะสม สร้างความแตกแยกในหมู่บ้านนั้น
ไม่มีการสอบสวนข้อเท็จจริงก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีประพฤติดนไม่เหมาะสมอย่างไร และ
สร้างความแตกแยกอย่างไร นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีไม่สอบสวนข้อเท็จจริงหาเหตุผลในการ
เข้าชื่อทดสอบให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งการลงชื่อทดสอบให้ผู้ฟ้องคดี
ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้น เกิดจากกลุ่มผู้นำ คือ นายพิจันทร์ พูนพวง และนายสมพงษ์
สังเคร์ เคยลงสมัครเลือกผู้ใหญ่บ้านพร้อมกับผู้ฟ้องคดี ร่วมกับคดี มีเรื่องบาดหมางใจ
เคียงแคนชั่งผู้ฟ้องคดี จึงกลั่นแกล้งปลุกปั่นสร้างความไม่สงบภายในให้ชาวบ้านเข้าใจผู้ฟ้องคดี
ในทางที่ผิด ผู้ถูกฟ้องคดีควรที่จะสอบสวนอย่างมุ่งคิดถึงกล่าวและประชาชนด้วยว่า
ได้เข้าชื่อทดสอบผู้ฟ้องคดีด้วยความสุจริตใจหรือว่ายังมิสิโนจัง หรือมีบุคคลใดบุย
ปลุกปั่นหรือไม่ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองซึ่งเป็นไปตามที่

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งย้ายภาระนี้ ที่ ๑๙๑/๒๕๕๕
เรื่อง ให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งฯ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอทุกการบังคับตามคำสั่งย้ายภาระนี้ ที่ ๑๙๑/๒๕๕๕
เรื่อง ให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งฯ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ และให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิ
และสถานภาพกลับคืนเช่นเดิมพร้อมทั้งขอให้ระงับการเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งของ
ผู้ฟ้องคดีไว้ก่อนจนกว่าศาลมีคำพิพากษา ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีให้ทราบว่า จังหวัดศรีสะเกษแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบ
การเข้าชื่อทดสอบผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน บ้านท่าช้าง หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองบัว
ย้ายภาระนี้ จังหวัดศรีสะเกษ ตามหนังสือจังหวัดศรีสะเกษ ที่ ศก ๐๐๑๗.๑/๙๗๖๒
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง
ตามคำสั่งย้ายภาระนี้ ที่ ๗๓๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารการเข้าชื่อทดสอบผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕
ตำบลหนองบัว ต่อมา คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้ตรวจสอบเอกสารผู้มีสิทธิเลือก
ที่เข้าชื่อทดสอบผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗๗ คน พบว่า มีผู้เข้าชื่อทดสอบที่แนบเอกสาร



ไม่ตรงกับ...

ไม่ตรงกับคำร้อง ๑ คน เสียชีวิต ๑ คน ไม่มีสิทธิเลือก ๓ คน คงเหลือ ๑๗ คน โดยมีการแบบเอกสารพร้อมลงลายมือชื่อถูกต้องครบถ้วน ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกทั้งหมด ๓๔ คน ถูกถอนชื่อ ๑ คน เนื่องจากเสียชีวิต คงเหลือผู้มีสิทธิเลือก ๓๓ คน คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้แจ้งผู้ร่วมลงชื่อเพื่อยืนยันเจตนาการลงชื่อด้วยตนเอง หรือยืนยันแจ้งเจตนาเป็นเอกสารทางไปรษณีย์ หากผู้มีสิทธิเลือกเข้าร่วมลงชื่อ ไม่สะดวกมาให้ปากคำ โดยพบว่าผู้เข้าชื่อถูกถอนชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะป้องกันการท้องที่พระพุทธศักราช ๒๕๔๙ แจ้งความประسنค์ยืนยัน ๑๔ ฉบับ ตามมาตราดังนี้ ยืนยัน ๘ คน จึงเป็นกรณีที่มีเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน นอกวงกนี้ มีผู้เข้าชื่อเพิ่มเติมขอถูกถอนผู้พ้องคิดอีกจำนวน ๔ คน คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสาร ได้สอบปากคำแล้ว ยืนยันเจตนาขอถูกถอน จำนวน ๔ คน รวมผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ที่ยืนยันเจตนาขอถูกถอนผู้พ้องคิด จำนวน ๑๘ คน จากผู้มีสิทธิเลือก ๓๓ คน จึงเป็นกรณีที่มีเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ผู้ถูกฟ้องคิดพิจารณาข้อกฎหมาย แล้วเห็นว่ามีราชบัญชีผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้มีอำนาจอยกว่ากึ่งหนึ่งจึงมีความเห็นให้ผู้พ้องคิดพ้นจากตำแหน่งและได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติปฎิบัติราชการ ทางปักครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้พ้องคิดโต้ยังข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคิดภายใน ๗ วัน ตามหนังสืออ่ำเภอกันทรารมย์ ที่ ศก ๐๒๑๗/๗๑๙ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เนื่องจากในบัญชีของผู้พ้องคิดไม่พร้อมฟังได้ ผู้ถูกฟ้องคิด จึงมีคำสั่งอ่ำเภอกันทรารมย์ ที่ ๗๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้พ้องคิดพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านและแจ้งผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนคำสั่งทางปักครองต่อไป ทั้งนี้ ในการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงการเข้าชื่อถูกถอนผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นั้น คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้พิจารณาเฉพาะว่าผู้เข้าร่วมลงชื่อถูกถอนเท่านั้น โดยมิได้สอบสวนถึงสาเหตุ การลงชื่อขอให้ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ ลักษณะปักครองท้องที่พระพุทธศักราช ๒๕๔๙ มีวัตถุประสงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน สามารถเข้าชื่อขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งโดยไม่จำเป็นต้องกระทำการทำความผิดหรือ มีความนกหร่องต่อหน้าที่แต่อย่างใด กรณีจึงไม่จำเป็นที่ต้องสอบสวนหาเหตุผลในการเข้าชื่อขอให้ถูกถอนผู้พ้องคิดออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เพียงแต่ต้องสืบทราบเจตนาที่แท้จริง ของผู้ที่เข้าชื่อและตรวจสอบว่าผู้เข้าชื่อเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม



/ตามที่...

ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้โอกาสผู้เข้าชื่อยืนยันเจตนา ทางประณัย หากไม่สามารถมาให้ปากคำได้นั้น เป็นกระบวนการหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ เพื่อสามารถทราบเจตนาของผู้เข้าชื่อและเพื่อป้องกันการปลอมแปลงเอกสาร ทั้งเป็นการ ย้ำน้ำยความสอดคล้องความเห็นใจ โดยมิได้เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ดังนั้น การที่ ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจึงเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๘๙ ทั้งเป็นการปฏิบัติตามหนังสือสั่งการตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑.๒/๗๘๗๑ (ที่ถูกคือ ที่ มท ๐๓๑.๒/๗๘๔) ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ ที่ระบุว่า พวกราษฎร์บัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑) การร้องขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ (๖) มิได้กำหนดการเข้าชื่อกรณีดังกล่าวไว้ ให้เทียบเคียงใช้วิธีการเข้าชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๖๑ โดยต้องทำเป็นหนังสือ ระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขอประจำตัวประชาชนพร้อมหน้าตัวประจ้าตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อของผู้ร้องขอ ในหนังสือเดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อไว้ให้ชัดเจน เมื่อนายอำเภอได้รับรายชื่อดังกล่าวแล้ว ให้ตรวจสอบว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ในหนังสือเดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อไว้ให้ชัดเจน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือไม่ ซึ่งวิธีการและระยะเวลาดำเนินการ ให้กำหนดตามความเหมาะสมและเรียบร้อยแก่ทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและเหตุผล เพียงพอที่จะสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งได้ และกรณีผู้ฟ้องคดีได้ยังว่า นายศรีจันทร์ พุฒพวง กับพวกเคยร้องเรียนผู้ฟ้องคดีให้ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเนื่องจากประพฤติดน โดยมิชอบ และผู้ถูกฟ้องคดีได้ยุติเรื่องไปแล้ว นั้น เป็นการร้องเรียนถกอดถอนผู้ฟ้องคดี ในประเด็นข้อกฎหมายพุ่งมาตรา กัน แม้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยุติเรื่องร้องเรียนเดิมไปแล้ว แต่ไม่อาจตัดสิทธินายศรีจันทร์และราชภรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในการเข้าชื่อถกอดถอน ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้ และกรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า คณะกรรมการ ไม่ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าชื่อ เนื่องจากมีผู้เข้าชื่อไม่ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ๑๒ คน บุคคลทั้ง ๑๒ คน ดังกล่าวจึงน่าจะไม่มีสิทธิเข้าชื่อยืนถกอดถอนผู้ฟ้องคดีได้นั้น พระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๑๕ (๖) มิได้กำหนดเกี่ยวกับ ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในหนังสือไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ อำเภอได้พิมพ์รายชื่อผู้มีสิทธิเลือก



/ผู้ใหญ่บ้าน...

ผู้ใหญ่บ้านของบ้านท่าช้าง หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อําเภอ กันทรารมย์ (ตามแบบ พญ.๑) นำมาตรวจสอบกับผู้เข้าชื่อพนวชเป็นราชภูมิสิทธิเลือกจัง ถึงแม้ครั้งที่ผ่านมาราชภูมิสิทธิเลือกตามที่ผู้พ้องคิดอ้างจำนวน ๑๒ คน จะไม่ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเมื่อครั้งที่ผ่านมาก็ตาม ก็ยังคงเป็นผู้มีสิทธิเลือกเข่นเดิมหายได้ด้วยสิทธิการเข้าชื่อไปแต่อย่างใด รวมทั้งไม่มีระเบียน กฎหมาย บัญญัติถึงการเสียสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านไว้เป็นการเฉพาะ ส่วนที่ผู้พ้องคิดอ้างว่ากลุ่มนบุคคลที่นาโดยนายศรีจันทร์และนายสมพงษ์ที่เข้าชื่อเคยมีเรื่องบาดหมางใจกับผู้พ้องคิดมาก่อน อาจมีการกลั่นแกล้งหรือปลอกปนให้ชาวบ้านเข้าใจผู้พ้องคิดในทางที่ผิดและต้องการให้สอบสวนผู้มาเข้าชื่อนั้น การพยายามถอดถอนผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระบุพธชั้นราช ๒๕๓๗ มาตรา ๑๕ (๖) นั้น ต้องปรากฏว่าราษฎรในหมู่บ้านมีเจตนาแฉดชัดว่าต้องการจะขับไล่ผู้พ้องคิดพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และเห็นได้ชัดว่าผู้พ้องคิดเองแม้จะดำเนินหน่วยผู้ใหญ่บ้านแต่ไม่อาจทำให้ราษฎรในหมู่บ้านเชื่อถือศรัทธาผู้พ้องคิด หากแต่ก็ควรเชื่อถือรายเสียงเกินกึ่งหนึ่งเป็นเจตนาของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกของคนส่วนมากที่ต้องการให้ผู้พิชิตคิดพ้นจากตำแหน่งและเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่บัญญัติไว้

ผู้พ้องคิดคัดค้านคำให้การฯ ผู้พ้องคิดทราบว่ามีการร้องเรียนด้วยข้อกล่าวหา เช่นนี้และมิได้เคยได้รับทราบผลการสอบสวนหรือแจ้งข้อกล่าวหาในกรณีดังกล่าว จากทาง อําเภอ กันทรารมย์แต่อย่างใด เมื่อข้อร้องเรียนกล่าวหาดังกล่าวเป็นข้อกล่าวหาที่ร้ายแรงต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความไว้วางใจของราษฎรในท้องที่ของผู้พ้องคิด แต่ อําเภอ (คณะกรรมการตรวจภายในสำนักงานที่จัง) ไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหา การสอบสวนเพื่อให้ผู้พ้องคิดได้ทราบและชี้แจงข้อกล่าวหาดังกล่าวเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ของผู้พ้องคิด จนกระทั่งกลุ่มนบุรุงเมินได้โฆษณาชักชวนราษฎรในท้องที่เข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคิดออกจากตำแหน่ง หาก อําเภอได้แจ้งข้อกล่าวหาและสอบสวนเพื่อให้ผู้พ้องคิดได้ให้การสู้คดี เรื่องข้อกล่าวหายังดังกล่าวไม่มีมูลแต่อย่างใด และหากแจ้งให้ราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนเข้าใจ ก็คงถือว่าข้อกล่าวหายังคงมาจากกระบวนการถอดถอนผู้พ้องคิดออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้แต่อําเภอก็ไม่ได้ดำเนินการ และเมื่อไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้พ้องคิดได้รับทราบเพื่อให้โอกาสต่อสู้คดี จึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติธิปไตยบ้านราษฎรทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ และแนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๑๒/๒๕๔๘ ผู้พ้องคิดเห็นว่า กรณีหนังสือที่ให้ราษฎรลงชื่อถอดถอนผู้พ้องคิดออกจากผู้ใหญ่บ้าน (พึงทราบเมื่อค allen)



/ส่งให...

ส่งให้กำกับคัดค้านคำให้การ) เรื่อง ข้อถอดถอนนายณรงค์ นุมขุนทด (ผู้พ้องคดี) ออกจากผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งข้อความได้กล่าวหาผู้พ้องคดีว่าประพฤติดนไม่เหมาะสม กดชี้ข่มเหงประชาชนในความปักษ์ของตนเป็นเหตุให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับความเดือดร้อน แตกความสามัคคีอย่างรุนแรง ดังนั้น ผู้พ้องคดีจึงไม่มีความเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านต่อไป เมื่อมีข้อกล่าวหาในหนังสือดังกล่าวเพื่อให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกลงชื่อถอดถอนอยู่ด้วยกัน คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ควรซักข้อกล่าวหาดังกล่าวให้ผู้พ้องคดีทราบด้วย และให้ผู้พ้องคดีเข้าร่วมสู่กระบวนการตรวจสอบโดยพิจารณาด้วยเช่นกัน มิใช่พิจารณาแต่เพียงฝ่ายเดียว หรือพิจารณาแบบลับๆ ข้อถอดถอนเท่านั้น เพราะกรณีดังกล่าวเป็นข้อกล่าวหาที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับคน เป็น ประพฤติดนไม่เหมาะสม กดชี้ข่มเหงประชาชนในความปักษ์ของตน จนเป็นเหตุให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับความเดือดร้อน แตกความสามัคคีอย่างรุนแรงจึงร่วมลงชื่อถอดถอน เป็นคัน อีกทั้งเมื่อผู้พ้องคดีได้ไปสอบถามเพื่อนข้อมูลจากการร้องเรียน ทางผู้ใหญ่บ้านเปรียบเสมือนว่ามีราษฎรผู้มีสิทธิเลือกเข้าชื่อ ไม่น้อยกว่าห้าสิบคน และมีความเห็นให้ผู้พ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง จึงเป็นขันตอนพิจารณาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังแต่ที่มีการถกเถียงว่าถือถอดถอนผู้พ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ยังไงก็ได้แจ้งผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงซึ่งปรากฏว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๓๑๕ คน เสียชีวิต ๑ คน คงเหลือ ๓๑๔ คน แยกเป็น ผู้มีสิทธิเลือกที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้านจำนวน ๑๗๗ คน แบบเอกสารไม่ตรง ๑ คน เสียชีวิต ๑ คน ไม่มีสิทธิเลือก ๒๖ คน คงเหลือผู้มีสิทธิเลือกที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน ๑๗๙ คน โดยมีผู้เข้าชื่อถอดถอนบุคคลสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามมาให้ปักคำด้วยคนเอง ๑๓๐ คน และยังชั้นแจ้งเจตนาเป็นเอกสารทางไปรษณีย์หากผู้มีสิทธิเลือกเข้าร่วมลงชื่อไม่สะดวกมาในปัจจุบันจำนวน ๓๔ คน ไม่แสดงเจตนาอีก ๘ คน รวม ๑๖๔ คน ตามหนังสือที่ว่าการอันดับต้นทรัพย์ที่ ศก ๐๒๑๗/๗๑๙ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่อง การเข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่ง พร้อมทั้งหนังสือที่ว่าการอ้างอิงกันทรัพย์ที่ ศก ๐๒๑๗/๒๓๑๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การเข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่ง พร้อมทั้งหนังสือจังหวัดศรีสะเกษ ลับที่ ศก ๐๐๑๗.๑/๑๕๑ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งทางปักษ์ของ ซึ่งหนังสือทั้งสามฉบับดังกล่าว



/เป็นหนังสือ...

เป็นหนังสือจากหน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีและหนังสือจากผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกฟ้องคดี และจากการณ์ที่มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ แทนผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีผู้มาสมัครรับเลือกผู้ใหญ่บ้าน ๒ ราย จำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนน ๓๑๙ คน มีผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนน ๑๖๒ คน เป็นบัตรติดตัว ๑๕๘ ฉบับ ไม่ประสงค์ลงคะแนน ๑ ฉบับ บัตรเสีย ๓ ฉบับ ผู้รับเลือกผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๑ ได้ ๑๓๙ คะแนน คนที่ ๒ ได้ ๒๐ คะแนน การมีดังกล่าวเห็นว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงว่าก็งหนึ่งไม่ยอมไปใช้สิทธิ เพราะเห็นว่าถือว่าไม่มีความเป็นธรรม ไม่ยอมพังเสียงราชภูมิในพื้นที่ที่แท้จริง ไม่ลงพื้นที่สืบสวนข้อมูลจริง จึงรวมกันไม่ไปใช้สิทธิ เพื่อแสดงพลังไม่เห็นด้วยกับทางอำเภอ แสดงว่าราชภูมิในพื้นที่ที่แท้จริงทำการสนับสนุนผู้ฟ้องคดี และเชื่อว่าคำกล่าวหาของกลุ่มผู้ถูกอดถอนไม่มีมูลความจริงแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีขออภัยนัดตามคำฟ้องและเอกสารประกอบคำฟ้องที่ได้ยื่นไว้แล้วด้วย

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การเพิ่มเติมว่า ก่อนหน้าที่มีการเข้ายื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการฯ จังหวัดศรีสะเกษ ขอถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากชาวบ้านหมู่ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศึกษาฯ ๒๕๕๗ นั้น ผู้ฟ้องคดีเคยถูกเรียกข้อถอดถอนออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยชาวบ้านชี้แจงว่าตนไม่เหมาะสมในการเป็นผู้นำหมู่บ้าน ไม่ให้ความร่วมมือกับชาวบ้าน ไม่โปรด় ไม่เป็นธรรมกับชาวบ้านทั่วๆ ไม่ใช้การเข้าซื้อถอดถอนตามมาตรา ๑๔ (๖) ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมีหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีมาพบคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และผู้ฟ้องคดีก็ได้ไปพบคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและได้ก่ออาชญากรรมในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ รวมทั้งแจ้งกลุ่มผู้ร้องเรียนไปให้ถ้อยคำด้วย ตามมาตรฐานการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปว่า ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอจนจะพิสูจน์ได้ แต่เห็นควรว่ากล่าวตักเตือนผู้ฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดทำข้อความว่ากล่าวตักเตือนโดยผู้ฟ้องคดีได้ลงชื่อรับทราบการว่ากล่าวตักเตือนเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น การที่ต่อมาราชภูมิการเข้าซื้อหนังสือต่อผู้ว่าราชการฯ จังหวัดศรีสะเกษขอถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศึกษาฯ ๒๕๕๗ โดยให้เหตุผลประกอบว่า ผู้ฟ้องคดีประพฤติไม่เหมาะสม กดขี้ชิมเหงงประชาชน ฯลฯ ประเด็นที่ย่าเงอนนำมาพิจารณา การเข้าซื้อของราชภูมิบ้านท่าช้างที่ต้องการให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗๗ คน เป็นผู้มีสิทธิเลือกตามมาตรา ๑๑ แห่ง



/พระราชบัญญัติ...

พระราชบัญญัติลักษณะปักครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ หรือไม่ มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งหรือไม่ และเป็นความประسنคโดยแท้จริงของผู้เข้าชื่อหรือไม่ และเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ผู้ถูกฟ้องคดีได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่า ราชภูมิสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๑ ได้เข้าชื่อกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกทั้งหมด ในส่วนเหตุผลของการเข้าชื่อ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ไม่จำเป็นต้องสอบสวนว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการใดๆ หรือมีพฤติกรรมใดๆ ทางเพศสมหรือไม่ อย่างไร โดยก่อนออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง ได้แจ้งสิทธิโดยแยกผู้ฟ้องคดีตามหนังสือยื่นเอกสารกับกรรมการที่ ศก ๐๒๑๗/๗๑๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้ว ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ยื่นเอกสารไม่สอบสวนแจ้งข้อหาล่าวบวนสะแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีแสดงหลักฐานหักล้างความบริสุทธิ์เป็นเหตุให้กลุ่มผู้รับอนุญาตฯ ข้าราชการราษฎรเข้าชื่อถอนตัว แต่หากผู้ฟ้องคดีได้สูญคือว่าข้อร้องเรียนไม่มีมูล ขบวนสะแจ้งให้ราชภูมิสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ไม่ได้กระทำการใดๆ จึงไม่เป็นความจริง ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตามกฎหมาย ระบุในหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว จึงเป็นภารกิจที่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นสิทธิส่วนบุคคล และหากไม่มีราชภูมิสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ก็ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้บุคคลดังกล่าวเสียสิทธิเช่นกันให้เข้าชั้นแต่อย่างใด ทั้งการเลือกผู้ใหญ่บ้านบ้านท่าช้างแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น ผู้มีสิทธิบางส่วนอยู่ต่างจังหวัดอาจไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิ จึงไม่ควรจัดให้ไว ผู้ที่ไม่มาใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านยังคงให้การสนับสนุนผู้ฟ้องคดี

ตามปักครองที่ระบุมาแล้วเห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้าน เมื่อราชภูมิสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านชื่อมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราชภูมิในหมู่บ้าน เข้าชื่อกันขอให้ออกจากที่นั้นตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปักครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ให้นายยื่นเอกสารต่อสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งนี้เมื่อเกิดกรณีมีข้อเท็จจริงตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยไม่ต้องคำนึงถึงสาเหตุแห่งการถอนตัว ว่าเกิดเพระเหตุใด เจตนา谋ใดของบุคคลมิราดังกล่าว เป็นการรับรองสิทธิของราชภูมิสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเมื่อตนเลือกเข้ามาแล้ว ต่อมา เมื่อราชภูมิสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเห็นสมควรให้ผู้ที่คนเลือกเข้ามาพ้นจากตำแหน่ง ยื่นมีสิทธิเข้าชื่อหรือลงชื่อถอนตัวตามวิธีการและหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด



เชิงราชภ...

ซึ่งราชภรสามารถเรียกคืนอำนาจจากผู้ใหญ่บ้าน ด้วยการเข้าซื้อกันขอให้ออกจากตำแหน่ง โดยไม่จำกัดขอบเขตเกี่ยวกับการกระทำหรือความประพฤติของผู้ใหญ่บ้าน อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ราชภรจำต้องเรียกคืนอำนาจ และในการนี้ที่มีข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีจำนวนราชภรได้ลงลายมือชื่อจริงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนราชภรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้น ลงชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอจะต้องสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นออกจากการตำแหน่งโดยไม่อาจใช้คดีพินิจเป็นอย่างอื่นได้ ซึ่งการพิจารณาทางปกครองก่อนที่จะมีคำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้าน พ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่ไม่จำเป็นข้อห้ามผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและไม่ต้องให้โอกาสได้แตะต้องพยานหลักฐานของตน ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปกรอง พ.ศ. ๒๕๓๘ แต่อย่างใด เมื่อราชภรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านได้เข้าชื่อในหนังสือถอดถอนผู้ฟ้องคดี ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗๗ คน ทางราชการสอบสวนข้อเท็จจริงพบว่า มีผู้แนบเอกสารไม่ตรงกับคำร้อง ๑ คน เสียชีวิต ๑ คน ไม่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ๓ คน คงเหลือ ๑๗๔ คน โดยมีการแนบเอกสารพร้อมหนังสือมีชื่อถูกต้องครบถ้วน และในเวลาต่อมา มีราชภรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านยื่นหนังสือถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ๑๖๔ คน และมีผู้ขอเข้าชี้ยันตัวเดิม ๒ คน ดังนั้น จึงมีราชภรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านยื่นยันเจตนาของถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านทั้งหมดจำนวน ๑๖๔ คน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากเหตุว่ามีราชภรเข้าซื้อถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมีจำนวนเกินกว่า半หนึ่งของราชภรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งโดยได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคณะรัฐธรรมนูญท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๔๗ และได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติของหนังสือราชการทั่วไปที่ ๘๙๑๐.๒/๗๘๗๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๑ ทั้งยังเป็นมาตรฐานคดีพิเศษคดีพิเศษโดยชอบแล้ว ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดี ไม่สอบสวนข้อเท็จจริงให้หนาห肚ผลในการเข้าซื้อถอดถอนให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และข้ออ้างที่ว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และได้แตะต้องพยานหลักฐานของตนโดยไม่ทำการสอบสวนผู้ฟ้องคดี จึงเป็นข้ออ้างที่ไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งย้ายอำนาจกันทั่วไป ที่ ๑๙๑/๒๕๔๔



/ลงวันที่ ๒๙...

ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้พ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อำเภอภูริหาร์ จังหวัดศรีสะเกษ จึงเป็นการออกคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้พ้องคดีอุทธรณ์ว่า ตามหนังสืออ่าเภอกันกรรมย์ ที่ ศก ๐๒๐๗/๗๑๙ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ หนังสืออ่าเภอกันกรรมย์ ที่ ศก ๐๒๐๗/๒๓๑๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ และหนังสือจังหวัดศรีสะเกษ ที่ ศก ๐๐๐.๑/๑๕๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่างระบุว่ามีรายนามผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านจำนวน ๑๖๕ คน ลงชื่อถอดถอนผู้พ้องคดีออกจากตำแหน่ง การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาว่า มีรายนามผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านยืนยันเจตนาถอดถอนผู้พ้องคดีจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านทั้งสิ้น ๑๖๕ คน จากผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านทั้งหมดจำนวน ๗๗๔ คน ไม่มีสูญเสีย ในส่วนหนังสือเข้าชื่อถอดถอนตามที่ปรากฏในหนังสือบันทึกป้ายหินผู้ถูกฟ้องคดีจัดทำขึ้น ตลอดจนการยืนยันเจตนาเป็นเอกสารทางไปรษณีย์ ที่ลงมาทั้งหมด ๑๖๕ คน นั้น มิได้เป็นไปตามแบบหนังสือการเข้าชื่อที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๙๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากหนังสือดังกล่าว ไม่มีช่องหมายเลขประจำตัวประชาชน และไม่มีการลงวัน เดือน ปี ในสำเนาบัตรประชาชนแต่อย่างใด การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ สำหรับการลงชื่อและยืนเอกสารประจำตัวเพื่อขอให้ถอดถอนผู้พ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นั้น มีการลงลายมือชื่อปลอมและมีลักษณะซ่อนอยู่ของผู้ยืนถอดถอนที่แท้จริง เนื่องจากมีลักษณะพิรุช ดังนี้ ๑. ผู้ลงลายมือชื่อรายไม่สามารถอ่านออกเสียงได้ แต่กลับสามารถอ่านชื่อในหนังสือได้ เช่น นายจันทร์ บัวคำ นายน้อย ใจทอง และนายพรหมนา แมลงงาม ซึ่งบุคคลทั้งสามได้ยืนยันกับผู้พ้องคดีว่าไม่ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้ลงลายมือชื่อยืนยันว่าไม่ได้เป็นลายมือชื่อของคนเอง ได้แก่ นายบุญช่วย ไฝคง นายนะตะวัน เจริญวงศ์ นายประดิษฐ์ ขยันงาน นางกองมี เชื้อหลง นายเอกักษณ์ หาวงศ์ น้อยสาย แก้วสุวรรณ และนายสมศักดิ์ ขยันงาน ๓. กรณีที่ลายมือชื่อในหนังสือถอดถอนกับลายมือชื่อในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนไม่เหมือนกัน ได้แก่ นายอธิศ หล้าใต้ นางบุพิน บัวคำ นางสาววร พรมดี นายบุญจัน พรมดี นางสาวปิยะภรณ์ พุฒพวง นางสุพัฒน์ ศรีเสน และนางสุวิรัตน์ ทองไทย ๔. กรณีที่ชื่อในหนังสือถอดถอนไม่ตรงกับชื่อในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ได้แก่ นางรำพึง จิกหาร นางสาวรัตนารณ์



/ศิลาโฉด...

ศิลาโชติ นายริวโรจน์ ควบคุณ นางสาวไพบูลย์ พุฒพวง นายคำพันธ์ บัวกาน นางแก้ว กึงใจ นายคำพันธ์ พุฒพวง และนางสาวชนนัດดา สร้อยศรี ๕. กรณีที่ลงลายมือชื่อ ในหนังสือถอดถอน แต่ไม่ลงลายมือชื่อในสำเนาหน้าบัตรประจำตัวประชาชนไว้ให้ชัดเจน ได้แก่ นางทองจันทร์ สุขจิตร นางรัตนนา ทองไทย และนางนาง คำศรี ดังนั้น การลงลายมือชื่อของบุคคลทั้ง ๒๙ คน จึงเป็นการใช้อเอกสารหลักฐานในการยืนถอดถอนที่ไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ นายทนงศักดิ์ มีแสง ซึ่งเป็นผู้เข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ได้มีหนังสือขอถอนรายชื่อจากการนับชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี เนื่องจากนายทนงศักดิ์เข้าใจว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อยืนยันการยังมีใช้การถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่ง กรณีจึงถือไม่ได้ว่านายทนงศักดิ์มีเจตนาลงลายมือชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีให้พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับลงกล่าวของนายทนงศักดิ์ และได้ยื่นหนังสือถังกล่าวต่อศาลปกครองรั้นตัน และศาลปกครองชั้นต้นมิได้วินิจฉัยหรือมีคำสั่งให้ถอนชื่อของนายทนงศักดิ์ออกจากเอกสารเข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากฎหมายพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีให้พ้นอำนาจท้ายคำฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า อย่างกันพิพารณ์ได้รับหนังสือจากจังหวัดศรีสะเกษ ให้ตรวจสอบการเข้าชื่อของราชภรรมาจันทร์ ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อำเภอภูริธรรมย์ กรณีผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗๓ ราย ขอถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบการลงเอกสารการเข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีตามคำสั่ง อำเภอภูริธรรมย์ ที่ ๗๓๐/๖๔๘/พวมที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ได้ตรวจสอบเอกสาร ผู้มีสิทธิเลือกที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีต่อจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗๗ คน พบว่า แบบเอกสารไม่ตรงกับคำขอ ๑ คน เสียชีวิต ๑ คน ไม่มีสิทธิเลือก ๓ คน คงเหลือ ๑๗๒ คน และตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกทั้งหมด ๓๑๕ คน ถูกถอนชื่อ ๑ คน เนื่องจากเสียชีวิต คงเหลือผู้มีสิทธิ ๓๑๔ คน ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านมาให้ปากคำและลงชื่อ แจ้งความประสงค์ยินยอม ๑๖๕ คน ไม่แสดงเจตนาอันยัน ๘ คน และมีผู้เข้าชื่อเพิ่มเติม ขอถอดถอนผู้ใหญ่บ้านอีก ๕ คน รวมผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี ทั้งหมด ๑๖๙ คน จากผู้มีสิทธิ ๓๑๔ คน ถือว่าเสียงเกินเกินหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือก อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสืออ่าเภอกันพิพารณ์ที่ ศก ๐๒๑๗/๗๑๙ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งผู้ฟ้องคดีในส่วนเฉพาะ ๑๖๕ คน จาก ๑๗๗ คน ตามที่จังหวัดแจ้งให้อ่าเภอตรวจสอบเท่านั้น



/โดยมีได...

โดยมิได้นำจำนวน ๔ คน ที่ยื่นคำร้องเพิ่มเติมในภายหลังมาร่วมแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบด้วย
สำหรับการลงชื่อขอให้ถอดถอนผู้ใหญ่บ้านให้พ้นจากตำแหน่งนั้น ต้องดำเนินการ
ตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๔๒๗๑
(ที่ถูกคือ ที่ นท ๐๓๑๐.๒/๗๙๗๔) ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ โดยคณะกรรมการ
ได้ตรวจสอบคำร้องของผู้เข้าชื่อถอดถอน ตรวจสอบการลงลายมือชื่อ ตรวจสอบสำเนาบัตร
ประจำตัวประชาชน และตรวจสอบเป็นผู้มีสิทธิเลือก (ผญ. ๒) ซึ่งกรณีลงชื่อขอให้ถอดถอน
ผู้ฟ้องคดีให้พ้นจากตำแหน่งนั้น คณะกรรมการตรวจสอบกลุ่มกรวย ออกสารได้แจ้งให้
ผู้เข้าชื่อยินยอมเจตนาอีกรึปั้นเพื่อความรอบคอบและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ซึ่งการตรวจสอบ
มีการยืนยันการลงลายมือชื่อและแนบเอกสารครบถ้วน และเป็นผู้มีคุณสมบัติและ
ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติออกกฎหมายป้องกันและป�ครองท้องที่
พระพุทธศักราช ๒๕๔๗

ในส่วนที่ผู้พ้องคดีอ้างว่า ผู้พ้องคดีควรรับหนี้เดือนชื่อถอนชื่อของนายทันศักดิ์
จากการลงชื่อขอถอนผู้พ้องคดี เนื่องจากนายทันศักดิ์เข้าใจว่าเป็นการลงชื่อยืน
ในการณ์ที่มิใช่การถอดถอนผู้พ้องคดีซึ่งอาจตัวแทน ผู้ถูกพ้องคดีขอโต้ัยยังว่า
คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้มีหนังสือแจ้งให้ราชภารผู้เข้าชื่อถอดถอน
ผู้ใหญ่บ้านให้มาอีนยันและแสดงความประสงค์ในการถอดถอนผู้ใหญ่บ้านอีกรัง
ซึ่งนายทันศักดิ์ได้ยืนหนังสือทุนไปรษณีย์ถึงผู้ถูกพ้องคดีแสดงความประสงค์ยืนยัน
ขอถอดถอนผู้พ้องคดีออกจากหมู่บ้านผู้ใหญ่บ้าน และไม่ปรากฏว่านายทันศักดิ์ได้ยืน
หนังสือขอถอนรายชื่อของตนออกจากหมู่บ้านเป็นผู้เข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคดีต่อผู้ถูกพ้องคดี
แต่อย่างใด นอกจากนี้ ดูที่ที่วันนี้คดีอ้างว่า รายชื่อผู้เข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคดี
ออกจากหมู่บ้าน มีการลงลายมือชื่อปลอมและไม่ใช่ลายมือชื่อผู้ยื่นถอดถอนที่แท้จริง
และเป็นการแอบอ้างเจ้าหน้าที่สาธารณะและชื่อของบุคคลอื่นมาใช้ในการถอดถอนโดยเจ้าตัวไม่เคย
ลงลายมือชื่อถอดถอนแต่อย่างใด ซึ่งมีการลงลายมือชื่อที่เป็นพิรุธทั้งสิ้น ๒๙ คน นั้น
ผู้ถูกพ้องคดีได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารการเข้าชื่อถอดถอน
ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว เพื่อตรวจสอบ กลั่นกรองเอกสารและจำนวนราชภาร
ผู้เข้าชื่อว่ามีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์หรือไม่ และคณะกรรมการตรวจสอบ
กลั่นกรองเอกสารได้แจ้งผู้ร่วมลงชื่อเพื่อยืนยันเจตนาอีนยันการลงชื่อตัวยศตนเอง หรืออีนยัน
แจ้งเจตนาเป็นเอกสารทางไปรษณีย์กรณีผู้มีสิทธิเลือกเข้าร่วมลงชื่อไม่สะดวกมาให้ปากคำ



/ชีวิตรัก...

ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าบุคคลทั้ง ๒๙ ราย มีการลงทะเบียนมีชื่อและแบบเอกสารครบถ้วน
นอกจากนี้ บุคคลทั้ง ๒๙ ราย ได้แสดงเจตนาอันยันการเข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีออกจาก
ตำแหน่ง จากข้อเท็จจริงและเหตุผลตามที่กล่าวมา จึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตาม
กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องทุกประการแล้ว ดังนั้น คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้น
จากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

**ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีโดยได้รับฟังข้อเท็จจริงของ
คุณการเข้าของสำนวนและคำชี้แจงด้วยว่าจากประกอบคำแฉล้มภาระของคุณการผู้แต่งกตี**

**ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว**

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ประมาณเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ จำนวนหกบ้าน อ่าเภอ กันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ มีราชภริณมูบ้าน จำนวน ๑๗๗ คน ได้ร่วมกันยื่นหนังสือ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ขอให้ถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากมีพฤติกรรมหรือประพฤติดนไม่เหมาะสมเป็นตำแหน่งหน้าที่หรือมีความบกพร่อง ต่อหน้าที่ และมีพฤติกรรมส่อไปในทางที่ดูถูกดู不起 รับเงินจากราชภริณที่ได้รับความเดือดร้อน เพราะเหตุประสบภัยพิบัติ (เกิดเพลี้ยไฟในนาข้าว) จังหวัดศรีสะเกษได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ตรวจสอบการเข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีของคุณการเข้าชื่อตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ตามหนังสือจังหวัดศรีสะเกษ ที่ ศก ๐๐๑๗.๑/๒๗๖๔ ลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีลั่นก่อวายานาคสั่งย้ายกันทรารมย์ ที่ ๗๓๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารการเข้าชื่อถือดถอน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ จำนวนหกบ้าน อ่าeph กันทรารมย์ ให้ตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้ตรวจสอบ ข้อเท็จจริงแล้วป্রากเพรา มีผู้ที่เข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗๗ คน ปรากฏว่าแบบเอกสารไม่ตรงกับคำร้อง ๑ คน เสียชีวิต ๑ คน ไม่มีสิทธิเลือก ๓ คน คงเหลือ ๑๗๖ คน โดยมีการแบบเอกสารพร้อมลงลายมือชื่อถูกต้อง ครบถ้วน ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านทั้งหมด ๑๗๕ คน ถูกถอนชื่อ ๑ คน เนื่องจากเสียชีวิต คงเหลือผู้มีสิทธิ ๑๗๔ คน คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสาร ได้แจ้งผู้ร่วมลงชื่อเพื่อยืนยันเจตนาอีกครั้งซึ่งด้วยตนเอง หรือยืนยันแจ้งเจตนา



/เป็นเอกสาร...

เป็นเอกสารทางไปรษณีย์หากรู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเข้าร่วมลงชื่อไม่สะดวกมาให้ปากคำซึ่งปรากฏว่ามีผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านมาให้ปากคำและลงชื่อแจ้งความประสงค์ยืนยัน ๑๖๔ คน ไม่แสดงเจตนา yin yann ๘ คน และมีผู้เข้าชื่อเพิ่มเติมขอถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน อีกจำนวน ๔ คน และคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้สอบปากคำบุคคลตั้งกล่าวแล้วยืนยัน เจตนาขอถอดถอนทั้ง ๔ คน รวมผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านยืนยันเจตนาขอถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน ๑๖๙ คน จากผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านทั้งหมดจำนวน ๗๗๔ คน มีเสียงเกินกว่า半數 ของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านทั้งหมด จึงรายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาเห็นชอบฯ รายงานผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเข้าชื่อไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านทั้งหมด และมีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง จึงได้มีหนังสือยกเว้นกรรมการฯ ที่ ศก ๐๒๑๗/๒๓๙ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีได้รับข้อเท็จจริงภายใน ๗ วัน ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยมีเจ้าหน้าที่อ่านผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารขอผู้ถูกฟ้องคดี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งย้ายออกจากกรรมการฯ ที่ ๑๙๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ต่ำบลหนองบัวอ่องเกอกันกรรมการฯ จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ศก ๐๒๑๗/๒๓๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีรับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ และยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษพิจารณาอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ลับ ที่ ศก ๐๐๑๗.๑/๑๕๓ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามหนังสือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ และไม่เห็นด้วย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งย้ายออกจากกรรมการฯ ที่ ๑๙๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ต่ำบลหนองบัว อ่องเกอกันกรรมการฯ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่



/พิเคราะห์แล้ว...

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๔๙ บัญญัติว่า ผู้ใหญ่บ้านต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๖) เมื่อราชภรัฐมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ในหมู่บ้าน นั้นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราชภรัฐมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ทั้งหมดเข้าซื้อกันขอให้ออกจากตำแหน่ง ในกรณีเช่นนั้น ให้นายอำเภอสั่งให้พ้นจาก ตำแหน่ง

จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น การออกจากราชบัญญัติของผู้ใหญ่บ้าน ย่อมเป็นไปตามกรณีที่บัญญัติไว้ตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๔๙ ที่ได้บัญญัติกรณีมีราชภรัฐเข้าซื้อกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราชภรัฐ มีลักษณะเลือกผู้ใหญ่บ้านเข้าซื้อกันขอให้ออกจากตำแหน่งนั้น เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านโดยให้นายอำเภอ ต้องสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งเมื่อเกิดกรณีดังกล่าว หมายบัญญัติ โดยที่การเข้าซื้อกันร้องขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งตามขั้นตอนดังกล่าวเป็นการรับรองลักษณะ ของราชภรัฐในการเข้าซื้อกดถอนผู้ที่ตนเลือกเรามาดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน โดยกำหนดให้ นายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจในการออกคำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งเมื่อราชภรัฐมีลักษณะเลือกผู้ใหญ่บ้านซึ่งจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราชภรัฐในหมู่บ้านเข้าซื้อกันขอให้ออกจาก ตำแหน่งนั้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานะทางการของผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น ในกรณีที่มีข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีจำนวนราชภรัฐเดลลงลายมือชื่อจริงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน ราชภรัฐมีลักษณะเลือกผู้ใหญ่บ้าน ในหมู่บ้านนั้นเองซื้อกดถอนผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอจะต้องสั่ง ให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นออกจากตำแหน่งโดยไม่อาจใช้คุลพินิจเป็นอย่างอื่นได้ อย่างไรก็ได้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังต่อไปนี้ บัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการ ในการเข้าซื้อกดถอนผู้ใหญ่บ้านนั้นเฉพาะ กระทรวงมหาดไทยจึงได้วางแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการร้องขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าวไว้ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๐.๒/๗๘๔๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๑ ว่า เมื่อพระราชบัญญัตินี้ประกาศเป็นกฎหมายท้องที่ พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับแล้ว การร้องขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งจึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๔๙ มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าซื้อกดถอนผู้ใหญ่บ้าน จึงเห็นควรให้เทียบเคียงใช้วิธีการ เข้าซื้อกดถอนตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขอ



/ประจำตัว...

ประจำตัวประชาชนพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อของผู้ร้องขอโดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อไว้ให้ชัดเจน เมื่อนายอำเภอได้รับรายชื่อดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ในหมู่บ้านนั้น และมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือไม่ ซึ่งวิธีการและระเบียบเครื่องสำเนินการให้กำหนดความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและเห็นภาพเพียงพอที่จะสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นพ้นจากตำแหน่งได้

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อประมาณเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ มีราษฎรในหมู่บ้านทำช้าง หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อำเภอไทรโยค จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๗๗ คน ยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษฯ ข้าชื่อถอดถอนให้ผู้พ้องคิดพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากมีพฤติกรรมชู้ชาประชานติดไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่หรือมีความบกพร่องต่อหน้าที่ และมีพฤติกรรมลักทรัพย์ไปในทางทุจริตเรียกรับเงินจากราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนเพราะเหตุปะทะภัยพิบัติ (เกิดเพลี้ยไฟในนาข้าว) จังหวัดศรีสะเกษจึงแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคิดตรวจสอบการเข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคิดออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ตามหนังสือจังหวัดศรีสะเกษฯ ที่ ศก ๐๐๑๗.๑/๒๗๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคิดได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารกรณีดังกล่าวตามคำสั่งยा�apaokนทรารามฯ ที่ ๗๓๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารการเข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว คณะกรรมการฯ ตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้ตรวจสอบการเข้าชื่อแล้ว ปรากฏว่ามีผู้ที่เข้าชื่อถอดถอนอยู่ห้องคิดออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑๗๗ คน แนบเอกสารไม่ตรงกับบัญชี ๑ คน เสียชีวิต ๑ คน ไม่มีสิทธิเลือก ๓ คน คงเหลือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติส่วนบุคคล ประกอบด้วย พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ในหมู่บ้านนั้น ที่เข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคิดให้พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยแบบเอกสารครบถ้วนถูกต้อง จำนวน ๑๗๗ คน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ตามประกาศยा�apaokนทรารามฯ เรื่อง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ พบว่า มีราษฎรที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านทำช้าง



/หมู่ที่ ๔....

หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อําเภอ กันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษจำนวน ๓๑๕ คน ถูกถอนชื่อ
เนื่องจากเสียชีวิต ๑ คน คงเหลือผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านท่าช้าง ทั้งสิ้น ๓๑๔ คน
คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารจึงได้แจ้งผู้เข้าชื่อเพื่อยืนยันเจตนาอีกครั้ง
การลงชื่อคุ้ยตนเอง โดยการมาให้ปากคำต่อหน้าบัดดี้ กันทรารมย์ หรืออีกคนเจตนา
โดยแจ้งเป็นเอกสารส่งทางไปรษณีย์ หากผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านที่เข้าร่วมลงชื่อไม่สะดวก
จะมาให้ปากคำ ปรากฏว่ามีผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านมาให้ปากคำและแจ้งความประสงค์
ยืนยันกับบัดดี้ กันทรารมย์ ๑๓๐ คน และแสดงความประสงค์ยืนยันเจตนาเป็นเอกสาร
ส่งทางไปรษณีย์ ๓๕ คน มีผู้ไม่แสดงเจตนาอีก ๘ คน จึงออกจากนั้น มีผู้เข้าชื่อเพิ่มเติม
ขอต่อถอนผู้ใหญ่บ้าน ๔ คน คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้สอบปากคำ
บุคคลดังกล่าวแล้วอีกนั้นเจตนาขอต่อถอนทั้ง ๔ คน รวมผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ยืนยัน
เจตนาขอต่อถอนผู้ใหญ่บ้าน ทั้งสิ้น ๑๖๘ คน จากนั้นสืบทอดผู้ใหญ่บ้านทั้งหมดจำนวน
๓๑๔ คน คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารจึงสรุปรายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ
เพื่อพิจารณาดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้ว
เห็นว่า มีรายภาระเข้าชื่อต่อถอนผู้ฟ้องคดีอย่างมากจากหนังผู้ใหญ่บ้าน มีจำนวนเกินกว่า
กึ่งหนึ่งของรายภาระผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านจริง จึงให้หนังสือลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีได้แย้งข้อเท็จจริงภายใน ๗ วัน ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยแย้งตัดค้านผลการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารดังกล่าว ต่อมา
ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งอําเภอกันทรารมย์ที่ ๑๙๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕
ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อําเภอ กันทรารมย์
จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ
ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี และต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ
ได้พิจารณาหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ เห็นว่า การเข้าชื่อ^ก
ต่อถอนผู้ฟ้องคดีเป็นภาระจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของรายภาระในหมู่บ้านท่าช้าง หมู่ที่ ๔
ตำบลหนองบัว อําเภอ กันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๗๗ คน ได้ทำเป็นหนังสือ
ระบุชื่อ ที่อยู่ และลงลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อต่อถอน โดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อ^ก
ขัดเจนเพียงพอให้เข้าใจได้ว่าผู้เข้าชื่อต่อถอนเป็นครัวและสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งได้
แนบเอกสารหลักฐานแสดงตนประจำการยื่นหนังสือต่อถอน หนังสือร้องขอให้ถอน
ผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นการแสดงเจตนาของรายภาระในหมู่บ้านที่ประสงค์ให้ผู้ฟ้องคดี



/พันจาก...

พันจากคำแทนผู้ใหญ่บ้าน ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มหา ๐๓๑๐.๒/๗๙๗๔ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ประกอบกับภัยหลังจากที่จังหวัดศรีสะเกษได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ตรวจสอบการเข้าชื่อต่อคณะกรรมการคดีของจากคำแทนผู้ใหญ่บ้าน ตามหนังสือ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ ศก ๐๐๑๗.๑/๒๕๖๔๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารกรณีดังกล่าวตามคำสั่งย้าย.geo กันทารมย์ ที่ ๗๗๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสาร ได้ดำเนินการตรวจสอบการเข้าชื่อต่อคณะกรรมการคดีของจากคำแทนฯ โดยได้ตรวจสอบ คุณสมบัติของผู้ลงชื่อต่อคณะกรรมการคดีของจากคำแทนฯ ตลอดมาตามมาตราหักฐานแสดงตน ที่ยื่นประกอบหนังสือต่อคณะกรรมการคดีของจากคำแทนฯ แล้ว จำนวน ๑๗๗ คน แบบเอกสารไม่ตรงกับคำร้อง ๑ คน เสียชีวิต ๑ คน ในมีสิทธิเลือก ๓ คน คงเหลือราชภรา ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีคุณสมบัติและไว้วิลักษณ์ต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ร.บ.ท้องที่ ๒๕๔๙ ในหมู่บ้านนี้ ที่เข้าชื่อต่อคณะกรรมการคดีให้พันจากคำแทนฯ ในหมู่บ้าน โดยแบบเอกสารครบถ้วนถูกต้อง จำนวน ๑๗๗ คน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้ให้ราชภรา ผู้เข้าชื่อต่อคณะกรรมการคดีในการยืนยันเจตนาในพ.ร.บ.เข้าชื่อต่อคณะกรรมการคดี โดยจัดให้มามี ปากคำและลงชื่อแจ้งความประสมติหน้าบลัดยื่นเจตนาโดยแจ้งเป็นเอกสารส่งทางไปรษณีย์จากผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านที่เข้าร่วมลงชื่อไม่สะดวก จึงมาให้ปากคำ ซึ่งมีราชภราไปรษณีย์ยืนยันการลงลายมือชื่อต่อหน้าบลัดยื่นเจตนา จำนวน ๑๓๐ คน และมีราชภราที่แสดงเจตนา yin ๑ คน และมีผู้เข้าชื่อเพิ่มเติมข้อต่อคณะกรรมการคดี ๕ คน คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารจึงได้รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบเพื่อพิจารณา ดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากคำแทนต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า มีราชภรา เข้าชื่อต่อคณะกรรมการคดีของจากคำแทนผู้ใหญ่บ้านมีจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของราชภรา ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านจริง จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดี ได้ยังข้อเท็จจริงภายใน ๗ วัน ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้ยังคัดค้านผลการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารดังกล่าว เห็นได้ว่า ก่อนออกคำสั่งให้



/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้พ้องคดีพันจากคำแทนผู้ใหญ่บ้านนั้น ผู้ถูกพ้องคดีได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคดี โดยมีวิธีการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและเหตุผลเพียงพอที่จะสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นพันจากคำแทนนั้นแล้ว ถือได้ว่าผู้ถูกพ้องคดีได้เตรียมการในการออกคำสั่งพิพากตามแนวปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นก ๐๓๑.๒/๗๘๗๔ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ แล้ว แต่โดยที่คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารนั้น มีหน้าที่ในการตรวจสอบคุณสมบัติและการเข้าชื่อของราชภรัตน์หมู่บ้านท่าช้าง จำนวน ๑๗ คน ที่ได้ยืนหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษเท่านั้น ควรที่มีรายชื่อเข้าชื่อเพิ่มเติมในภายหลัง ๔ คน เห็นว่าไม่อาจนับรวมกับการเข้าชื่อของราชภรัตน์หมู่บ้านท่าช้าง ๑๗ คนได้ ดังนั้น จึงมีราชภรัตน์มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๔๗ ในหมู่บ้านนั้น ที่เข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคดีให้พันจากคำแทนผู้ใหญ่บ้าน โดยแบบเอกสารครบถ้วนถูกต้องทั้งสิ้น ๑๖๕ คน ในส่วนผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น จึงมีการตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านตามประกาศสำเนาเอกสารประจำบ้านตามบัญชีดังกล่าว ๑๗๕ คน ถูกถอนชื่อ เนื่องจากเสียชีวิต ๑ คน กรณีจึงมีผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านท่าช้าง ทั้งสิ้น ๑๗๔ คน ดังนั้น การที่ราชภรัตน์มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๔๗ ในหมู่บ้านนั้น ได้ร่วมกันเข้ามือถือตัวผู้พ้องคดีให้พันจากคำแทนผู้ใหญ่บ้าน โดยแบบเอกสารครบถ้วนถูกต้อง ทันทีที่ยันเจตนาการเข้าชื่อถอดถอนต่อผู้ถูกพ้องคดีแล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๕ คน จึงเป็นเจตนาของราชภรัตน์เข้าชื่อกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราชภรัตน์มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านมาชื่อกันให้ออกจากคำแทนผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๔๗ ดังนั้น การที่ผู้ถูกพ้องคดีมีคำสั่งอุทธรณ์ที่ราชภรัตน์ที่ ๑๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ให้ผู้พ้องคดีพันจากคำแทนผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อําเภอ กันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

ที่ผู้พ้องคดีอุทธรณ์ว่า การเข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคดีออกจากคำแทนผู้ใหญ่บ้านของราชภรัตน์มีการลงลายมือชื่อปลอมและเป็นการแอบอ้างเอกสารของบุคคลอื่นมาใช้ในการลงชื่อถอดถอนผู้พ้องคดี จำนวน ๒๙ คน นั้น เห็นว่า เมื่อบุคคลทั้ง ๒๙ คน



เป็นราชภ...

เป็นราชฎรที่เข้าร่วมลงชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากคำแห่งผู้ให้ภูมิบ้าน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้ตรวจสอบการเข้าชื่อดังกล่าว โดยได้ตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือถือดถอนและเอกสารแสดงตนที่แนบประกอบมาในคำร้อง ทั้งได้ตรวจสอบคุณสมบัติของราชฎรที่เข้าชื่อถือดถอน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้ดำเนินการให้ราชฎรที่เข้าชื่อมาียนยันเจตนาการเข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากคำแห่ง โดยบุคคลทั้ง ๒๕ คน ได้แสดงเจตนาอย่างถูกต้องแล้ว แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะเห็นว่าลายมือชื่อที่ปรากฏในบันทึกปากคำไม่ถูกต้องตามที่เขียนไว้ แต่ก็ได้เข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีให้พ้นจากคำแห่งผู้ให้ภูมิบ้าน โดยแนบเอกสารคู่บันทึกไว้แล้ว แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะเห็นว่าลายมือชื่อที่ปรากฏในบันทึกปากคำไม่ถูกต้องตามที่เขียนไว้ แต่ก็ได้เข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีให้พ้นจากคำแห่งผู้ให้ภูมิบ้าน ตามที่เขียนไว้ ทั้งนี้เป็นเพียงค่ากล่าวอ้างที่เล่อนลอยของผู้ฟ้องคดีแต่เพียงฝ่ายเดียว อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า นายท่าน~~ศักดิ์~~ มีแสง ซึ่งเป็นผู้เข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากคำแห่งผู้ให้ภูมิบ้าน ให้มีหนังสือถือดถอนรายชื่อจากการเข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดี เนื่องจากนายท่านศักดิ์เข้าไปบ้านชาวบ้านชื่อเพื่อยืนในการนี้อีก ที่มิใช่การถือดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากคำแห่ง กรณีจึงถือไม่ได้ว่านายท่านศักดิ์มีเจตนาลงชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีให้พ้นจากคำแห่งผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวของนายท่านศักดิ์ และได้ยืนหน้าศาลอาญาต่อศาลปกครองชั้นต้น แต่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้วินิจฉัยหรือมีคำสั่งให้ถอนชื่อจากนายท่านศักดิ์ออกจาก การเข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด นั้น เห็นว่า นายท่าน~~ศักดิ์~~ เป็นบุคคลหนึ่งจากราชฎรจำนวน ๑๗๗ คน ที่เข้าชื่อถือดถอนผู้ให้ภูมิบ้านออกจากคำแห่งผู้ให้ภูมิบ้าน ตามรายชื่อที่จังหวัดครรภะเงาะ ส่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีท้ากันตรวจสอบ โดยคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองเอกสารได้ตรวจสอบหนังสือถือดถอนของนายท่านศักดิ์พร้อมทั้งเอกสารแสดงตนที่ยื่นประกอบแล้ว อีกทั้งนายท่านศักดิ์ได้แสดงเจตนาอย่างถูกต้องโดยแนบประกอบมาในคำร้อง ที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกสารทางไปรษณีย์ ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากคำแห่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากคำแห่งผู้ให้ภูมิบ้าน นายท่านศักดิ์จึงเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะดังที่ห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่ได้เข้าชื่อถือดถอนผู้ฟ้องคดีให้พ้นจากคำแห่ง



/ผู้ให้ภูมิบ้าน...

ผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น เมื่อว่าต่อมานายท่านศักดิ์จะมีหนังสือขอถอนรายชื่อจากการเข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคิดก็ตาม ก็ไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงผลการเข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคิดให้พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้วินิจฉัยหรือมีคำสั่งให้ถอนชื่อของนายท่านศักดิ์ออกจาก การเข้าชื่อถอดถอนผู้พ้องคิดหากไม่มีผลให้การวินิจฉัยคดีนี้เปลี่ยนแปลงไป อุทธรณ์ของผู้พ้องคิดในข้อนี้จึงพังไม่ขึ้นเช่นกัน

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

นายนพดล เรืองเจริญ
ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
ในศาลปกครองสูงสุด

นายสมรถชัย วิศาลารณ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประวิตร บุญเทียม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เออมโอะ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนาภูมิ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ป.พ.ก.-

ศาลการเจ้าของสำนวนและ
ตุลาการหัวหน้าคดี

ตุลาการผู้แต่งคดี : นายอนันท์ อัติเรกสมบัติ

